

DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 1 de 10
Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

PLA FUNCIONAL DE LA UNITAT HOSPITALÀRIA ESPECIALITZADA (UHE) DE SÍNDROMES DE SENSIBILITZACIÓ CENTRAL: FIBROMIÀLGIA I SÍNDROME DE FATIGA CRÒNICA

ELABORAT PER:	REVISAT PER:	APROVAT PER:
Marta Larrosa Padró, Directora del Servei de Reumatologia de l'HS Abril, 2009 1era. Revisió: 13/05/2015 2ona. Revisió: 01/07/2016	Eva Bellerino Serrano, Directora Assistencial Vallès Occ. Oest, ICS Cristina Carod Pérez, Directora Executiva HS-Albada Marta Larrosa Padró, Directora del Servei de Reumatologia HS Joaquim Oristrell Salvà, Director del Servei de Medicina Interna HS Josefa Rivera Luján, Directora Clínica del CADI /Directora del Servei de Medicina Pediàtrica HS 13/05/2015 01/07/2016	Comitè Assistencial d'Hospital i Albada Secretaria tècnica Comitè Assistencial 05/07/2016

DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 2 de 10
Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

ÍNDEX

1. MISSIÓ	3
2. FUNCIO DE LA UHE	3
3. ÀMBIT TERRITORIAL D'ATENCIÓ I POBLACIÓ DE REFERÈNCIA ...	3
4. COMPOSICIÓ	4
4.1 Coordinadors UHE	4
4.2 Líders de les línies assistencials.....	4
5. CARTERA DE SERVEIS I ROL DELS PROFESSIONALS	5
5.1 Equip d'Atenció Primària (EAP).....	5
5.2 Reumatologia i Medicina Interna.....	5
5.3 Gestora de casos – Infermera assistencial.....	7
5.4 Treball Social.....	7
5.5 Psiquiatre.....	7
5.6 Psicòleg.....	8
5.7 Neuròleg.....	8
5.8 Rehabilitador.....	8
5.9 Pediatre.....	8
6. FORMACIÓ	8
6.1 Per als professionals que integren UHE.....	8
6.2 Per als professionals d'atenció primària.....	9
7. UBICACIÓ FÍSICA	9
8. CRITERIS DE DERIVACIÓ A LA UHE	9
9. CIRCUIT D'ACCÉS A LA UHE	10
10. PROTOCOLS	10
11. DERIVACIÓ A LES UAE	10

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 3 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

1. MISSIÓ

La Unitat Hospitalària Especialitzada (UHE) de l'Hospital de Sabadell, en compliment de la Resolució 203/VIII del dia 21 de maig de 2008 del Parlament de Catalunya, actua com a unitat funcional per donar suport als equips d'atenció primària (EAP) en el procés diagnòstic i terapèutic dels pacients afectats de fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica (SFC).

2. FUNCIÓ DE LA UHE

Tal com està definit en la resolució del Parlament 2303/VIII les funcions de la UHE són :

- *Assessorar els EAP en el procés diagnòstic i terapèutic*
- *Atendre directament els malalts que els siguin derivats per la confirmació diagnòstica i l'aplicació del tractament multidisciplinari*
- *Realitzar el control evolutiu periòdic dels casos greus o especialment complexos*

3. ÀMBIT TERRITORIAL D'ATENCIÓ I POBLACIÓ DE REFERÈNCIA

La UHE de l'Hospital de Sabadell actua per a la població de la qual es referència, repartida en 9 municipis del Vallès Occidental i amb un total de 390.866 habitants.

Aquests municipis són els següents:

Sabadell

Castellar del Vallès

Sentmenat

Sant Llorenç de Savall

Polinyà

Badia del Vallès

Barberà del Vallès

Ripollet

Cerdanyola del Vallès

Aquest àmbit és per a la població adulta que haurà d'accedir a la consulta dels serveis de Reumatologia o de Medicina Interna, però varia en el cas de l'atenció a salut mental i en els casos en edat pediàtrica:

- En el cas del Servei de Salut Mental i per adults és servei de referència per a les poblacions citades exceptuant Ripollet, Cerdanyola del Vallès i Badia del Vallès.

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 4 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

En el cas de salut mental en edat infantil és referent per a tots els municipis excepte Badia del Vallès

- En el cas del Servei de Pediatria és referent de tots els municipis citats i a més a més de Mollet, Sta. Perpètua de Mogoda i de Palau de Plegamans

4. COMPOSICIÓ

La UHE, tal com diu la resolució del Parlament 203/VII, es compon d'un equip multidisciplinari de professionals especialistes en medicina interna, reumatologia, neurologia, psicologia clínica i les altres especialitats que en determinat cas es considerin necessàries –com per exemple, endocrinologia, cardiologia, pediatria o psiquiatria–, a més dels especialistes en rehabilitació, infermeria i treball social. La UHE de l'Hospital de Sabadell s'organitza funcionalment per utilitzar i coordinar tots els dispositius assistencials en base als recursos especialitzats de què disposa.

L'accés a les UHE es fa fonamentalment a través de les especialitats de referència:

- En cas que hi hagi un diagnòstic previ o sospita diagnòstica de fibromiàlgia l'accés a l'UHE es farà mitjançant **l'especialista en reumatologia**.
- En cas que el diagnòstic previ o la sospita diagnòstica sigui la SFC l'accés es farà a través de **l'especialista de Medicina Interna**.
- En cas que hi hagi un diagnòstic previ o sospita diagnòstica de fibromiàlgia o de SFC en edat pediàtrica, l'accés a l'UHE es farà mitjançant **l'especialista en pediatria**

4.1 Coordinadors de la UHE

- Dra. Marta Larrosa Padró (Servei de Reumatologia)
- A determinar (Centre Salut Mental).

4.2 Líders de les línies assistencials

- Servei de Reumatologia (fibromiàlgia): Dra. Marta Larrosa Padró
- Servei de Medicina Interna (fatiga crònica): Dr. Joaquim Oristrell Salvà
- Centre de Salut Mental (depressió i dolor crònic): A determinar
- Àmbit pediàtric : Dra. Judith Sánchez Manubens

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 5 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

5. CARTERA DE SERVEIS I ROL DELS PROFESSIONALS

5.1 Equips d'atenció primària (EAP)

Tal com diu la resolució del Parlament en el moment en que arribi a un EAP una persona malalta amb símptomes de FM o SFC el professional metge ha de:

- Fer el cribratge per descartar altres patologies.
- Elaborar un estudi amb l'objectiu d'establir una primera orientació diagnòstica.
- En aquells casos greus o especialment complexos el pacients poden ser derivats des de l'EAP a l'UHE, per tal que confirmi el diagnòstic.
- L'EAP ha de seguir el tractament establert per l'UHE, ha d'informar de les incidències evolutives de la persona malalta i ha de responsabilitzar-se de fer-ne el seguiment rutinari.
- La derivació a l'UHE s'ha de fer també sempre que la persona afectada ho demani, amb l'objectiu de disposar d'una confirmació diagnòstica.

5.2 Reumatologia i Medicina interna

Són els l'especialistes de l'UHE que **actuen** habitualment com **a primer referent** de l'atenció especialitzada en els casos de Fibromiàlgia o SFC. Tal com diu la resolució del Parlament han de:

- Assessorar els EAP en el diagnòstic i en el tractament de les persones afectes de fibromiàlgia i/o SFC
- Atendre directament els malalts que els siguin derivats, seguint els criteris d'interconsulta establerts i oferint una atenció individualitzada
- Realitzen la confirmació diagnòstica i fan la proposta de tractament
- Emeten l'informe clínic de derivació cap als EAP.
- En aquells casos greus o especialment complexos proposen el tractament multidisciplinari i amb participació de les especialitats de rehabilitació, psicologia o altres especialitats mèdiques en funció de la simptomatologia clínica i del moment evolutiu de cada pacient en particular, amb un seguiment de manera individualitzada per cada cas
- Realitzen programes de formació dirigits als EAP per difondre el coneixement sobre la fibromiàlgia

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 6 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

Reumatologia: L'assistència de reumatologia en l'àrea de l'Hospital de Sabadell es realitza propera als equips d'atenció primària. Part de l'activitat ambulatoria es realitza actualment en els Centres d'Atenció especialitzada (CAE) de Sabadell i de Cerdanyola-Ripollet i en el mateix CAP Can Rull. Es treballa amb e-cap per facilitar la transmissió d'informació amb els metges d'AP. Es realitzen Consultories dels reumatòlegs presencials cada mes i en cada centre d'AP.

Aquesta assistència està organitzada de la següent manera:

SAP	CAP	Assistència
SAP de Sabadell	CAP Nord CAP Ca n'Oriac CAP Creu Alta CAP Centre CAP Sant Oleguer CAP La Serra CAP Creu de Barberà CAP Lepant CAP Merinals CAP Polinyà CAP Castellar del Vallès Sentmenat i Sant Llorenç de Savall	CAE SABADELL (Sant Fèlix)
SAP Cerdanyola Ripollet	CAP Barberà CAP Badia CAP Ripollet 1 i 2 CAP Serraparera CAP Canaletes/CAP Fontetes CAP Farigola	CAE Cerdanyola-Ripollet
SAP Corporació Taulí	CAP Can Rull	CAP Can Rull

L'especialista de reumatologia dependent de l'Hospital de Sabadell és qui en primera persona realitza la funció d'especialista de l'UHE, per a fibromiàlgia, actuant des del mateix CAE i per als pacients que li siguin derivats amb la sospita diagnòstica de fibromiàlgia, considerant els criteris de derivació assistencials ja existents (Annex 1).

Una part de les persones afectades son ateses en les consultes externes de l'especialitat de Reumatologia de l'Hospital, ubicades en l'edifici VII Centenari o en l'edifici Sta. Fè per els casos relacionats amb el personal de la propia Corporació Sanitària Parc Taulí.

Es realitzen també Consultories per part dels reumatòlegs, presencials cada mes i en cada centre d'AP. Hi participen tots els professionals del servei.

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 7 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - Zona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

Medicina Interna: L'assistència en Medicina Interna s'efectua a les consultes externes de Medicina Interna, obertes tots els matins dels dies laborables a la planta baixa de l'Edifici Nou de l'Hospital de Sabadell.

El cribratge inicial dels casos de sospita de SFC l'efectua el metge de capçalera. La derivació hospitalària per a la confirmació diagnòstica s'efectua en aquells casos on es plantegin dubtes diagnòstics. El referent en l'àmbit hospitalari per a aquesta patologia és el Dr. Joaquim Oristrell.

5.3 Gestora de casos- Infermera assistencial

Es funciona amb consultories, ja descrites anteriorment, i és el propi metge qui interactua amb el metges d'AP i tramita l'accés a les activitats intrahospitalàries, si s'escau.

5.4 Treballador social

Participa en l'atenció al pacient (en casos molt concrets i puntuals) en temes de detecció de les necessitats socials individuals i familiars, facilitant la informació i tramitacions per aconseguir recursos. També facilita informació general d'associacions.

5.5 Psiquiatre

Es corresponsabilitza de la gestió de casos amb trastorns mentals identificats per l'equip de primària o un altre professional de l'UHE. L'assistència psiquiàtrica dels pacients consultats es fa com a interconsulta de casos en el mateix centre de primària.

La derivació al Centre de Salut Mental o al psicòleg per inici de tractament i/o tractament a llarg termini la realitza l'especialista en psiquiatria. En el nostre àmbit de treball l'atenció psiquiàtrica de la SAP de Sabadell correspon al Centre de Salut Mental de la Corporació Parc Taulí, i la de la SAP Cerdanyola-Ripollet al Centre de Salut Mental de Sant Joan de Déu.

Es realitzen també Consultories per part dels psiquiatres, presencials cada mes i en cada centre d'AP.

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 8 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

5.6 Psicòleg

Valora els pacients que li són derivats des de psiquiatria i condueix les teràpies individuals o de grup (tècniques de relaxació i teràpia cognitivo-conductual), per millorar els aspectes com la percepció de la malaltia, l'afrontament al dolor, l'ansietat i la depressió. En la SFC o en presència de determinats símptomes com la pèrdua de memòria marcada, fa també l'avaluació de l'estat cognitiu del pacient.

5.7 Neuròleg

Valora els pacients que li són derivats des d'atenció primària o per algun altre metge de l'UHE habitualment per als símptomes de cefalea o pèrdua de memòria.

5.8 Rehabilitador

L'exercici físic aeròbic és eficaç i necessari en un enfocament integrat del tractament de la Fibromiàlgia. Es recomana exercici aeròbic de baix impacte com caminar, bicicleta estàtica, cinta rodant o exercicis en piscina. El Servei de Rehabilitació realitza principalment una atenció Individualitzada, atenent la problemàtica personal i prescrivint si cal tractament rehabilitador amb teràpies físiques, exercici, ajudes tècniques, ortesis, etc. Per aquest any s'estan organitzant les sessions grupals.

5.9 Pediatre

Valora els pacients amb sospita de Fibromiàlgia i/o Síndrome de Fatiga Crònica, en edat pediàtrica. La consulta la realitzarà un metge pediatra expert en malalties musculoesquelètiques i en l'espai físic de l'Hospital propi de Pediatria.

6. FORMACIÓ

6.1 Per als professionals que integren UHE

La formació continuada dels professionals que integren la UHE es realitza en les sessions clíniques ordinàries que es duen a terme a cada servei. En el cas de pediatria, Assistència per via telemàtica a les sessions de formació en reumatologia pediàtrica de la Unitat de Reumatologia Pediàtrica de l'Hospital Sant Joan de Dèu des del curs 2014-2015 fins l'actualitat. Sessions específiques de fibromiàlgia i fatiga crònica: 2-3 cada curs.

Per a 2016 hi ha organitzada una sessió de formació específica per a tots els professionals integrants de la UHE.

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 9 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

6.2 Per als professionals d'atenció primària

La unitat va participar en el seu inici en un programa de formació específic sobre aquestes malalties dirigit als professionals de la nostra àrea. Posteriorment es va fer formació en el context de la organització de programes psicoeducatius dirigits als afectats. Actualment es realitza una formació eminentment pràctica i sobre casos clínics concrets, tant per dubtes diagnòstics, com de maneig. Aquesta activitat es realitza en els mateixos CAPs en les consultories que es realitzen per part del Serveis de Salut Mental i de Reumatologia.

En el cas de pediatria, impartició de cursos de formació per els CAPs del Vallès Occidental i Oriental.

7. UBICACIÓ FÍSICA

Depenent de l'especialitat inicialment involucrada l'activitat assistencial inicia tal com s'ha comentat en el mateix hospital o en les consultes ambulatories en els CAE. Per tant són dispositius de la UHE:

- Per als CAPs corresponents a la SAP de Sabadell: UHE situada en els CAE Sant Fèlix
- Per als CAPs corresponents a la SAP Cerdanyola- Ripollet: UHE situada en el CAE Cerdanyola – Ripollet
- Per al CAP Can Rull: UHE en el propi CAP Can Rull
- Consultes externes de Medicina Interna, Pediatria, Reumatologia i Salut Mental en la Corporació Parc Taulí

No es treballa en agendes específiques. En el cas de Medicina Interna i de Pediatria pel baix volum de l'activitat que es genera. En el cas de Reumatologia tampoc es treballa en agendes específiques perquè aquest és el sistema de treball en el CAE i perquè en molts casos els pacients arriben per sospita diagnòstica, i no sempre es confirma el diagnòstic de Fibromiàlgia, o son derivats amb un diagnòstic diferent del que finalment s'estableix de Fibromiàlgia.

8. CRITERIS DE DERIVACIÓ A L'UHE

Les persones afectades de Fibromiàlgia i/o Síndrome de Fatiga Crònica accedeixen per determinades condicions a l'UHE, sent necessària la valoració inicial pel seu metge de primària, imprescindible en tots els casos i per diverses circumstàncies:

	DOCUMENT	CODI	DATA	REV	
	Pla Funcional de la unitat hospitalària especialitzada (UHE) en fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica	HS-PF-002	01/07/2016	2	Pàg. 10 de 10
	Primera revisió: 13/05/2015 - 2ona. Revisió: 01/07/16 - Propera revisió: juliol 2018				

- El metge o metgessa de l'APS és qui fa el diagnòstic de la malaltia, habitualment emprant els criteris diagnòstics específics i fa també el diagnòstic de la comorbiditat psiquiàtrica
- El metge o metgessa de l'APS és qui instaura el tractament inicial de la malaltia
- El metge o metgessa de l'APS és qui inicialment dirigeix a la persona afectada a l'especialitat de l'UHE més adequada (reumatologia, medicina interna)
- El metge o metgessa de l'APS és qui coneix l'UHE corresponent i qui facilita a la persona afectada el full de derivació o equivalent per accedir a la mateixa
- Per confirmació diagnòstica si la persona afectada ho demana

9. CIRCUITS D'ACCÉS A L' UHE

Quan es requereix una derivació a l'UHE i considerant que els especialistes en reumatologia treballen en coordinació amb els equips d'AP és en aquell nivell assistencial on es fa la primera avaluació dels pacients. Per les derivacions que es realitzen al servei de Pediatria o a Medicina Interna, les primeres avaluacions es realitzen a l'Hospital de Sabadell utilitzant el circuit habitual de derivació a l'hospital.

10. PROTOCOLS

- Protocol de diagnòstic de fibromiàlgia per atenció primària ([CSPT-PR-099](#))¹
- Protocol de diagnòstic i tractament de la fatiga crònica ([CSPT-PR-101](#))¹
- Mesures terapèutiques per a la fibromiàlgia ([CSPT-PR-102](#))¹
- Fibromiàlgia i síndrome de fatiga crònica en pediatria. ([CSPT-PR-103](#))¹

11. DERIVACIÓ A LES UAE

L'accés a les UAE en aquest moment no és obert. No s'accepten derivacions procedents de la nostra UHE.

---

¹ Enllaç directe al document